

Félag forstöðumanna ríkisstofnana
Fasteignamati ríkisins
Borgartúni 21
105 Reykjavík

Reykjavík, 3. desember 2007

Alþingi
b.t. nefndasviðs
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Málefni: Umsögn frá Félagi forstöðumanna ríkisstofnana til efnahags- og skattanefndar um frumvarp til laga um breyting á lögum um kjararáð, nr. 47/2006, með síðari breytingum, 237. mál 135. löggjafarþings 2007–2008.

Félagi forstöðumanna ríkisstofnana hefur með bréfi 22. nóvember borist boð efnahags- og skattanefndar Alþingis um að gefa umsögn um breyting á lögum um kjararáð, nr. 47/2006, með síðari breytingum, 237. mál 135. löggjafarþings 2007–2008.

Hinn 1. júlí 2006 tóku gildi lög nr. 47/2006 um kjararáð. Lögin tóku við af lögum nr. 120/1992 um Kjaradóm og kjaranefnd. Kjararáð starfar skipað ýmist fimm eða þremur mönnum. Samkvæmt 3. gr. laganna ákvarðar fullskipað kjararáð laun forseta Íslands, þingfararkaup alþingismanna og launakjör ráðherra, hæstaréttardómara og héraðsdómara. Fullskipað kjararáð sker einnig úr um það til hverra ákvörðun launa og starfskjara skv. 4. gr. laganna skuli ná en samkvæmt henni ákvarðar kjararáð skipað þremur mönnum laun og starfskjör ríkisstarfsmanna sem ekki falla undir 3. gr. og svo er háttáð um að laun þeirra og starfskjör geta ekki ráðist með samningum á venjulegan hátt vegna eðlis starfanna eða sammingsstöðu. Þetta ákvæði á þó ekki við um lögreglumenn, tollverði og fangaverði.

Í frumvarpi því sem nú er til umfjöllunar er gerð tillaga um að þrengja heimildir kjararáðs til að ákvarða til hverra ákvarðanir ráðsins um laun og starfskjör skuli ná. Lagt er til að lögbundið verði að kjararáð ákvarði einnig laun og starfskjör ráðuneytisstjóra og skrifstofustjóra í Stjórnarráði Íslands og forstöðumanna ríkisstofnana auk þeirra sem tilgreindir eru í gildandi lögum. Í greinargerð með frumvarpinu er rakið að á því rúmlega eina ári sem liðið er síðan lögin tóku gildi hafi kjararáð kveðið upp níu úrskurði þar sem kjararáð hafi ákveðið að aðilar falli ekki undir úrskurðarvald þess. Þar á meðal eru prófessorar, yfirdýralæknir, skrifstofustjórar í Stjórnarráði Íslands að frátöldum skrifstofustjóra starfsmannaskrifstofu fjármálaráðuneytisins, sendifulltrúar í utanríkisþjónustunni, forstöðumenn fangelsa og skrifstofustjóri á skrifstofu forseta Íslands. Hvað varðar ný störf hefur kjararáð úrskurðað að aðstoðarlögreglustjórar lögreglunnar á höfuðborgarsvæðinu og aðstoðarríkislögreglustjórar falli ekki undir úrskurðarvald þess. Auk þess hefur kjararáð úrskurðað að framkvæmdastjóri Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins heyri ekki undir það þar sem stjórn sjóðsins ráði framkvæmdastjóra og í því felist einnig vald til að ráða launakjörum hans.

Félag forstöðumann ríkisstofnana getur fallist á að lögbundið sé að laun og starfskjör forstöðumanna séu ákvörðuð af kjararáði hafi stjórn starfseiningar í ríkiseigu ekki það hlutverk, enda bætist við frumvarpið ákvæði sem heimili ráðuneyti og forstöðumanni að gera með sér tímabundið samkomulag um launauka forstöðumanns nái hann tilteknum markmiðum í starfsemi stofnunar sem hann stýrir. Slikt samkomulag sé einkum gert með tilvísan til atriða sem fram koma í erindisbréfi forstöðumanns eða samningi ráðuneytis og stofnunar um starfsemina. Þannig fyrirkomulag er í góðu samræmi við stefnu og áherslur ríkisins á

undanförnum árum um árangursdrifinn ríkisrekstur sem endurspeglast m.a. í samkomulagi fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs og fjölmargra aðildarfélaganna BHM um breytingar og framlengingu á kjarasamningum aðila dags. 28. febrúar 2005 og varðar að fjölga úrræðum til að umbuna starfsmönnum og bregðast við margbreytilegum aðstæðum með fleiri möguleikum til launasetningar t.d. með því að að árangurstengja hluta launa, greiða sérstaka umbun umfram mánaðarlaun, draga úr takmörkunum í miðlægum kjaraákvörðunum, auka sveigjanleika launakerfisins og færa útfærslu og framkvæmd launaákvæðana nær vettvangi.

Er nú svo komið að forstöðumenn ríkisstofnana, sem stýra stærstum hluta af daglegri starfsemi ríkisins, eru einir af örfáum aðilum í ríkisþjónustu sem enga möguleika hafa á að tengja launakjör sín árangri í starfi. Getur slíkt fyrirkomulag tæpast talist uppörvandi né árangursmiðað. Í ljósi þessa leggur Félag forstöðumanna ríkisstofnana til að við 1. grein frumvarpsins bætist ný málsgrein svohljóðandi: *“Jafnframt er ráðuneyti og forstöðumanni ríkisstofnunar heimilt að gera með sér tímabundið samkomulag um launaauka forstöðumanns nái hann tilteknum markmiðum í starfsemi stofnunar sem hann stýrir. Slíkt samkomulag sé einkum gert með tilvísan til atriða sem fram koma í erindisbréfi forstöðumanns eða samningi ráðuneytis og stofnunar um starfsemina.”* Þannig breytt orðist 1. grein frumvarpsins svo:

1. gr. laganna orðast svo:

Verkefni kjararáðs er að ákveða laun og starfskjör þjóðkjörinna manna, dómara, ráðherra, ráðuneytisstjóra og skrifstofustjóra í Stjórnarráði Íslands, forstöðumanna ríkisstofnana og annarra ríkisstarfsmanna sem svo er háttáð um að þau geta ekki ráðist með samningum á venjulegan hátt vegna eðlis starfanna eða samningsstöðu.

Jafnframt er ráðuneyti og forstöðumanni ríkisstofnunar heimilt að gera með sér tímabundið samkomulag um launaauka forstöðumanns nái hann tilteknum markmiðum í starfsemi stofnunar sem hann stýrir. Slíkt samkomulag sé einkum gert með tilvísan til atriða sem fram koma í erindisbréfi forstöðumanns eða samningi ráðuneytis og stofnunar um starfsemina.

Fyrir hönd Félags forstöðumanna ríkisstofnana

Haukur Ingibergsson
Haukur Ingibergsson
formaður